

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 01 august 1944, în cauza penală în privința lui

Doroșenco Evghenii xxxxx, născut în xxxxx, originar din xxxxx, s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 02.03.2020 – 20.10.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 01 august 1944, Doroșenco Evghenii a fost condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea de drepturi pe termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Doroșenco Evghenii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1943, locuind în or. Tiraspol, pe teritoriul ocupat temporar de armata germano-română, s-a angajat benevol în calitate de ostaș la aerodromul german unde s-a aflat două luni. În luna februarie 1944, benevol s-a angajat în școala germană de spionaj.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată, inculpatul Doroșenco Evghenii, și-a recunoscut vina în cele incriminate și a declarat că a fost angajat la aerodromul german în calitate de ostaș, iar ulterior fiind racolat, s-a angajat la școala germană de spionaj și a întocmit două recipise în care a indicat acordul de a fi încorporat în armata germană.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Doroșenco Evghenii.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că probele administrate în cauza penală, nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, pentru trădare de patrie, deoarece nu confirmă faptul că inculpatul, prin acțiunile sale a prejudiciat

potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, conform prevederilor art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, din care motiv conchide că condamnarea inculpatului Doroșenco Evghenii, pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 01 august 1944, Doroșenco Evghenii a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii de „trădare de patrie” în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Doroșenco Evghenii în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca

fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 01 august 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui Dorošenco Evghenii xxxxx, condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU.

Doroșenco Evghenii xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **29 octombrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion